

Kainuun selviytymissuunnitelman valmistelu

MYR § 27

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt kirjeellään 18.6.2020 maakunnan liittoja valmistelemaan alueelliset selviytymissuunnitelmat ”koronakriisin taloudellisten vaikutusten jälkihoidon ja jälleen rakennuksen alueellisten toimien kokoamiseksi”. Kainuun selviytymissuunnitelma on siten vastaus ministeriön ohjeeseen. Suunnitelma kattaa vuodet 2020 – 2021 ja on siten yhdistettävissä nykyisen maakuntaohjelman toimeenpanoprosessiin ja uuden valmisteluun. TEM:n ohjeiden mukaisesti valmisteltu suunnitelma hyväksytään maakuntahallituksessa 12.10.2020.

Selviytymissuunnitelma tulee sisältämään sekä nopean palautumisen toimenpiteet että valinnat uuden kasvun käynnistämiseksi. Pidemmän tähtäimen strategiset valinnat ja toimenpiteet täsmennetään maakuntaohjelmatyön 2022 - 2025 valmistelun yhteydessä.

Suunnitelmaa tullaan toimeenpanemaan kansallisilla ja EU:n lanseeraamilla erilaisilla koronaelvytysrahoituksilla. Näitä varoja on jo valtion koronaelvytyspaketissa (lisätalousarvio) ja lisäksi heinäkuussa EU:ssa päätetyt rahoitusvälineet tulevat ensi vuodesta lähtien käyttöön kansallisella ja maakuntatasolla.

Maakuntaohjelmatyön tapaan alueellinen selvityssuunnitelma laaditaan laajassa yhteistyössä Kainuun liiton sidosryhmien kanssa. Mukana on aluekehittämisen toimijoita, erityisesti kunnat, elinkeinoja edustavat organisaatiot, ELY-keskus, TE-toimisto, Kainuun Etu, Kainuun sote, Kajaanin ammattikorkeakoulu, yliopistokeskus, KAO ja muut relevantit sidosryhmät. Valmistelussa on hyödynnetty olemassa olevia rakenteita, foorumeita ja yhteistyömuotoja.

Suunnitelma pohjautuu Kainuun ajantasaiseen aluekehityksen tilannekuvaan, jota on ylläpidetty Kainuun liiton, ELY-keskuksen ja TE-toimiston yhteistyönä. Tähän liittyy erityisesti koronakriisin alueellisten vaikutusten seuranta- ja arviointiaineisto.

Selviytymissuunnitelma täydentää Kainuun maakuntaohjelmaa ja sen toimeenpanosuunnitelmaa (TOPSU) ottamalla huomioon koronakriisin vaikutukset ja elpymisen erilaiset mahdollisuudet. Selviytymissuunnitelmassa korostetaan uudistustoimia, jotka nopeuttavat Kainuun aluetalouden toipumista koronakriisin vaikutuksista, vahvistavat uusia kasvupolkuja sekä parantavat alueen resilienssiä.

Yleisenä tavoitteena on kehittää Kainuun aluetalouden rakennetta niin, että vahvoja ja kehittyviä toimialoja ja klustereita on useita, yritys rakenne on monipuolinen ja koko aluetalouden innovaatio- ja uudistumiskyky on hyvä.

Erityistavoitteina 2020 – 2021 selviytymissuunnitelmalle ovat (alustava ehdotus):

- Kainuun alue-, yritys- ja kuntatalous toipuu (kriisi- ja toipumistoimilla) koronapandemian aiheuttamasta kriisistä; erityistä huomiota kiinnitetään yrityksiin ja kohderyhmiin, jotka ovat kärsineet eniten koronakriisin vaikutuksista.
- Kainuu varautuu pandemian toiseen aaltoon ja pidentymiseen
- Kainuun aluetalous jatkaa kasvu-uralla ja uudistuu hyödyntäen digitaalista ja vihreää siirtymää vahvistuvia trendejä kuten ympäristöä, tilaa ja väljyyttä arvostavaa asumista, monipaikkaistumista, paikka-riippumatonta työtä ja opiskelua sekä kestävää, kansainvälistyvää matkailua.
- Kainuun kasvua vauhditetaan investointiohjelmalla, jossa kootaan keskeiset tuotannolliset, saavutettavuus- ja osaamisinvestoinnit ja joita toteutetaan mm. suunnitelma-astetta parantamalla

Selvityssuunnitelma tukee

- siltasopimusta: osaavan työvoiman saatavuuden ratkaisuja
- mainetyötä: lisäämällä Kainuun veto- ja pitovoimaa
- oikeudenmukaista siirtymää (JTF-toimenpiteet)

Selviytymissuunnitelmaa on valmisteltu mm. seuraavin tavoin:

- otettu huomioon toukokuussa 2020 kerätty aineisto
- tilannekuva-aineistoa kerätty ja päivitetty Kainuun liiton, ELY:n ja TE-toimiston asiantuntijoiden toimesta
- toteutettu laajalla jakelulla webproppol-kysely ja pidetty 11.9. työpaja etäyhteyksin
- MYR sihteeristö käsitteli asiaa 14.9.
- maakuntahallitus käsitteli runkoluonnoksen ja tavoitteet 21.9.
- Kainuun liiton ja ELY:n johtoryhmäkokous 22.9.

Erillisenä liitteenä nro:2 Kainuun selviytymissuunnitelman luonnos 0.3.

Selvityssuunnitelman kirjoittaminen tekstimuotoon alkaa em. luonnoksen pohjalta ja TEM:lle 30.9. toimitettava versio viimeistellään MYR:n kokouksen antamien linjausten perusteella.

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 97 0197. sähköposti etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) käsittelee erillisenä liitteenä olevan Kainuun selvitysmiisunntelmaluonnoksen ja linjaa ohjelman TEM:lle lähetettävän version viimeistelyä.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) kävi linjauskeskustelun alustuksen ja suunnitelmaluonnoksen pohjalta.